

پدافند غیر عامل

پدافند غیر عامل مثل مصونیت سازی بدن انسان است، از درون ما را مصون می کند. معنایش این است که ولو دشمن تهاجمی هم بکند و زحمتی هم بکشد و ضرب و زوری هم بزند، اثری نخواهد کرد این پدافند غیر عامل نتیجه اش این است. (مقام معظم رهبری)

مطابق قانون برنامه چهارم توسعه، یکی از محورهای اساسی موضوع امنیت ملی، بحث پدافند غیر عامل است، با عنایت به اینکه این بحث از مباحثی است که دانش فنی آن در داخل کشور در حال شکل گیری است، شناخت دقیق تر مفاهیم و جایگاه این مبحث می تواند اقدامی موثر در این خصوص باشد. توجه به وجود زمینه تهدیدات بالقوه و خطراتی که امنیت ملی، استقلال و تمامیت ارضی کشور را نشانه گرفته ضرورت عقلی دفاع کاملا مشهود می باشد.

آمار و سوابق جنگهای گذشته نشان می دهد پدافند عامل در حال حاضر به تنهایی قادر به مقابله با سلاح های مدرن و مخرب آفندی جهت جلوگیری از اثرات ویرانگر آنها بر مراکز حیاتی و حساس و نیروی انسانی نیستند و لذا به کار گیری اصول و معیارهای پدافند غیر عامل می تواند به تکمیل زنجیره دفاعی کمکی موثر و قابل توجه نماید که این امر به طور شایسته ای از جانب مقام معظم رهبری نیز مورد تاکید قرار گرفته است.

● اهمیت و ضرورت پدافند غیرعامل

برابر آمار سرشماری سال ۱۳۷۸، تعداد شهرهای کشور ۶۰۰ و تعداد روستاهای آن ۶۵۰۰ روستا بوده است، پدافند هوایی مراکز حیاتی و حساس موجود کشور در شهرها صرفاً با توپ ضد هوایی ۲۳ میلیمتری، نیازمند ۲۴۰۰۰۰ قبضه توپ، یک میلیون و دویست هزار نفر نیروی انسانی (خدمه)، ۳۰۰۰۰۰ آتشبار و ۷۵۰ گردان ویژ پدافند هوایی خواهد بود که امکان تامین، تشکیل، سازماندهی و پشتیبانی آن دور از دسترس می‌باشد .

دفاع غیرعامل در واقع مجموعه تمهیدات، اقدامات و طرح‌هایی است که با استفاده از ابزار، شرایط و حتی‌المقدور بدون نیاز به نیروی انسانی به صورت خود اتکا صورت‌گیرد. چنین اقداماتی از یک سو توان دفاعی مجموعه را در زمان بحران افزایش داده و از سوی دیگر پیامدهای بحران را کاهش و امکان بازسازی مناطق آسیب‌دیده را با کمترین هزینه فراهم می‌سازد. در حقیقت طرح‌های پدافند غیرعامل قبل از انجام مراحل تهاجم و در زمان صلح تهیه و اجرا می‌گردند. با توجه به فرصتی که در زمان صلح جهت تهیه چنین طرح‌هایی فراهم می‌گردد، ضروری است این قبیل تمهیدات در متن طراحی‌ها لحاظ گردند. به‌کارگیری تمهیدات و ملاحظات پدافند غیرعامل علاوه بر کاهش شدید هزینه‌ها، کارایی دفاعی طرح‌ها، اهداف و پروژه‌ها را در زمان تهاجم دشمن بسیار افزایش خواهد داد.

با پیچیده تر شدن جنگ‌ها و بکارگیری تکنولوژی و فن‌آوری در جنگ‌های نوین، پدافند غیر عامل نیز چهره‌های متفاوتی را به خود گرفته است. امروزه مردم برای ادامه زندگی نیازمند خدمات متفاوتی هستند و احتیاج به محیط آرام و قابل سکونت درون شهرها دارند و بایستی ایمنی و آسایش کافی داشته باشند .

در حال حاضر عمده‌ترین هدف پدافند غیرعامل، ایمن سازی و کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌های مورد نیاز مردم است تا بتدریج شرایطی را برای امنیت ایجاد نماید. این‌گونه اقدامات مهم در اکثر کشورهای دنیا یا انجام شده و یا در حال اقدام است. این اقدامات اگر به صورت یک برنامه ریزی و با طراحی در توسعه کشور (توسعه پایدار) نهادینه شود، خودبه‌خود بسیاری از زیر ساخت‌هایی که ایجاد می‌شود، در ذات خود ایمنی خواهند داشت. برای اصلاح زیرساخت‌های فعلی هم می‌توان با ارائه راهکارهایی مثل مهندسی مجدد، آنها را مستحکم کرد. بنابراین این تعریف پدافند غیر عامل بشرح زیر است.

تعریف پدافند غیر عامل (Passive Defense)

مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می‌گردد.

پدافند غیر عامل به عنوان یکی از شریان‌های حیاتی مطرح در ایستایی و حفظ تعادل کشور است و صنعت برق نقش و جایگاه مهمی در این مهم دارد.

صنعت برق کشور به عنوان یکی از زیرساخت‌های توسعه پایدار مطرح بوده و از جایگاه و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است بنابراین اصل اولویت اساسی تصمیم‌سازان صنعت برق در مقوله پدافند غیر عامل افزایش میزان قدرت تنش‌پذیری و تاب‌آوری در برابر تهدید و حادثه احتمالی به شمار می‌رود

پیش‌بینی، پیشگیری و مقابله سه عنصر حیاتی محسوب می‌شود که شرکت توزیع نیروی برق تبریز برق ضمن درک این مهم با برگزاری کارگاه‌های تخصصی پدافند غیرعامل و مانورهای مختلف درصدد ارتقای توان عملیاتی خود است.

اهداف پدافند غیرعامل :

- ۱- کاهش قابلیت و توانایی سامانه‌های شناسایی، هدف یابی و دقت هدف‌گیری تسلیحات آفندی دشمن .
- ۲- بالا بردن قابلیت بقا، استمرار عملیات و فعالیت‌های حیاتی و خدمات رسانی مراکز حیاتی، حساس و مهم نظامی و غیر نظامی کشور در شرایط وقوع تهدید، بحران و جنگ .
- ۳- تقلیل آسیب پذیری و کاهش خسارت و صدمات تاسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی مراکز حیاتی، حساس و مهم نظامی و غیر نظامی کشور در برابر تهدیدات و عملیات دشمن .
- ۴- سلب آزادی و ابتکار عمل از دشمن .
- ۵- صرفه جوئی در هزینه‌های تسلیحاتی و نیروی انسانی .
- ۶- فریب و تحمیل هزینه بیشتر به دشمن و تقویت بازدارندگی .
- ۷- افزایش آستانه مقاومت مردم و نیروی خودی در برابر تهاجمات دشمن .
- ۸- حفظ روحیه و انسجام وحدت ملی و حفظ سرمایه‌های ملی کشور .
- ۹- حفظ تمامیت ارضی، امنیت ملی و استقلال کشور .